

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Szabó Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Weiszenberger István jogtanácsos által képviselt alperes ellen munkaviszony jogellenes megszüntetése iránt a Szombathelyi Munkaügyi Bíróságnál 5.M.341/2008. szám alatt megindított és másodfokon a Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.691/2008/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2010. július 7. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.691/2008/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek

- tizenöt nap alatt - 18.000 (tizennyolcezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak

- felhívásra - 111.300 (egyszáztizenegyezer-háromszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

I n d o k o l á s :

A felperes a keresetében a munkáltatói rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítását, és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével. Kérte továbbá az alperest elmaradt mozgóbér, valamint a jogellenesen elszámolt, az alperes által rendes szabadságként figyelembe vett 4 betegszabadságon töltött napra eső munkabére megfizetésére kötelezését. A Szombathelyi Munkaügyi Bíróság 5.M.341/2008/10. számú ítéletével kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek 20.000 forintot mozgóbér címén, annak kamatával együtt. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 1977. szeptember 16-ától 1996. július 1-jéig, majd 2006. június 26-ától gépjárművezető munkakörben állt az alperes alkalmazásában. A munkaviszonyának 2008. május 6-án kelt rendkívüli felmondással történő megszüntetésére azon indokkal került sor, hogy a felperes 2008. április 4-én a forgalmi rendszámú tehergépkocsi tankolása során szabálytalanságot követett el. A birtokában lévő, de az alperes tulajdonában álló M. kártya felhasználásával a felperes nemcsak a tehergépkocsiját, hanem egy személygépkocsi üzemanyag tartályát is megtöltötte. Az üzemanyagkártyát a felperes kizárólag a fenti forgalmi rendszámú tehergépkocsi tankolása során használhatta volna fel. A cselekményről az alperes logisztikai vezetője, F.J. 2008. április 30-án szerzett tudomást, a munkáltatói jogkör gyakorló Gy.I. gyárigazgató pedig 2008. április 5-én értesült a történetekről. A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a vizsgálati jelentésben megállapításra került, hogy 2008. április 4-én 14.19 órakor az IHT-

675 forgalmi rendszámú gépkocsi érkezett a töltőállomásra. A vezető mellett egy hölgy is utazott, aki szintén kiszállt a kocsiból. Az egyik töltőállomás kezelő segédkezett a tankolásnál, az üzemanyag-töltő pisztolyt azonban nem rakták vissza a helyére, amikor a tehergépkocsi előbbre állt. Az üzemanyag kiszolgáltatását a tehergépkocsi mögött érkező sötét színű személygépkocsi tankjába tovább folytatták. Mindkét gépkocsi tankolását egy tételben, a fenti rendszámú tehergépkocsi vezetője fizette ki a rendszámra szóló kártyával. A felperes tagadta a fenti cselekmény elkövetését, hivatkozott az üzemanyag kiszolgáltatásban segédkező B.SZ. tanúvallomására. A bíróság a nevezett tanú nyilatkozatát a bizonyítékok közül kirekesztette, figyelemmel arra, hogy a felperessel már régebről ismerték egymást, valamint arra is, hogy ő a felperesnek segített a szóban forgó tankolásnál, ezért az ügyben való személyes érintettségére tekintettel tőle elfogulatlan nyilatkozat nem volt várható. A bíróság álláspontja szerint a felperes magatartása elegendő okot szolgáltatott arra, hogy az alperes rendkívüli felmondással megszüntesse a munkaviszonyát, hiszen szándékos magatartásával kárt okozott a munkáltatójának. Az alperes által csatolt szabadság engedély, valamint a 2008. február hónapra járó munkahelyi jelenléti ív fénymásolata alapján a bíróság azt állapította meg, hogy a felperes 2008. február 12. és február 15. közötti időszakban szabadságon volt, betegszabadságot ezzel egyidőben nem vehetett igénybe, tehát az erre alapított igénye megalapozatlan, figyelemmel az Mt. 136. § (2) bekezdésében foglaltakra is. Az alperes a 2008. szeptember 30-án tartott tárgyaláson a felperes 20.000 forint összegű mozgóbérre vonatkozó követelését elismerte [Pp. 163. § (2) bekezdés]. A bíróság döntése e tekintetben az Mt. 141. §-án, valamint a 142/A. § (3) bekezdésén, a mozgóbér után fizetendő késedelmi kamat vonatkozásában pedig az Mt. 159. §-án, illetve a Ptk. 301. §-ának (1) bekezdésén alapult. A felperes fellebbezése folytán eljáró Vas Megyei Bíróság 8.Mf.20.691/2008/3. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott részét nem érintette, egyebekben helyben hagyta. A másodfokú bíróság azzal pontosította az elsőfokú bíróság ítéletét, hogy a munkaügyi bíróság a bizonyítékok közül nem kirekesztette B.SZ. tanúvallomását, hanem megfelelően értékelte annak bizonyító erejét akkor, amikor a tényállást nem e tanúvallomásra, hanem az egyéb rendelkezésre álló bizonyítékokra, különösen a vizsgálati jelentésre alapozva állapította meg. A M. Nyrt. 2008. április 29-én kelt vizsgálati jelentése a videofelvételek elemzése alapján készült. A kazetta nem áll már rendelkezésre, így annak megtekintésére nem volt lehetőség. Ezért a vizsgálati jelentés bizonyítékként való felhasználása a közvetlenség elvét nem sértette, azt az egyéb bizonyítékok figyelembevételével a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján kellett értékelnie a bíróságnak. A rendkívüli felmondás indokolása és a vizsgálati jelentés tartalma nem áll ellentétben egymással. A másodfokú bíróság álláspontja szerint önmagában az, hogy a

felperes a 2008. április 4-ére előírt 50 liter üzemanyagnál nem tankolt többet, nem cáfolja, miszerint más kocsiba is került üzemanyag. A tudomásszerzés időpontjáról írásban nyilatkozott F.J. és I.J.. Csatoltak egy belépési engedélyt, amely szerint B.B. 2008. április 30-án járt F.J.-nél. A fenti adatoknak azzal a ténnyel való egybevetésével, hogy a M. Nyrt. vizsgálati jelentése 2008. április 29-én készült, egyértelműen megállapítható, hogy a rendkívüli felmondás a törvényben előírt tizenöt napos határidőn belül történt. Gyanú vagy feltételezés a rendkívüli felmondáshoz nem elégséges. A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, és a jogszabályoknak megfelelő új határozat meghozatalára irányult az alperes perköltségben való marasztalása mellett. Másodlagosan az eljáró bíróságok új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. A felülvizsgálati érvelés szerint a felperes részére 2008. április 4-ére az alperes 50 liter üzemanyag tankolását írta elő, és a felperes ennek megfelelően 49,95 liter üzemanyagot töltött a gépjárművébe. Nem volt vitatott, hogy a felperes a felhasználási normának megfelelően teljesítette az előírt üzemanyag vételezés mellett elvárt gépjárműfutást. Ebből következően a másodfokú bíróság nem vette figyelembe, miszerint fogalmilag és logikailag is kizárt, hogy a felperes 2008. április 4-én más személygépkocsi üzemanyag tankjába is tölthetett volna gázolajat. A tankolókérdőívről teljesített egy tétel kifizetés pedig a periratokhoz csatolt számlával igazolt üzemanyag mennyiséghez igazodik, azaz a felperes ezzel sem okozhatott kárt az alperesnek. A felperes érvelése szerint sérült a közvetlenség elve. A BDT 2003.836. eseti döntés is kiemeli ezzel kapcsolatban, hogy az egyes bizonyítékok között fennálló ellentmondásokat a tanúk meghallgatásával is fel kell oldani. Az eljáró bíróságok ennek ellenére elfogadták „abszolút bizonyítékként” a vizsgálati jelentést, holott a per folyamán a videokazetta már nem került elő. A vizsgálati jelentésben foglaltak azért is tisztázásra szorultak volna, mert azok ellentétben állnak B.SZ. tanú vallomásával, illetve magával a rendkívüli felmondás indokolásával is. A másodfokú bíróság a Pp. 206. §-át megsértve nem vette figyelembe B.SZ. tanúvallomásának a felperesi tényállításokat alátámasztó részét. A tanú úgy nyilatkozott, hogy „látásból ismeri a felperest, oda szokott járni a benzinkútra tankolni”. Ez azonban nem jelent ismeretséget. A személyes érintettség sem áll fenn, hiszen a tanú már felmondott a M. töltőállomásnál, illetve vele szemben semmilyen eljárás nem volt és jelenleg sincs folyamatban. A felperes álláspontja szerint az alperes a felmondási okról való tudomásszerzés időpontját a bírósági tárgyalást követően kelt nyilatkozatokkal próbálta valószínűsíteni, amelyek a saját munkavállalóitól származnak. Nem igazolta azt, hogy a rendkívüli felmondás során betartotta az Mt. 96. §-ának (4) bekezdése szerinti határidőket, és a bizonyítékok értékelésénél az általa előadottakat csak saját előadásaként lehetett volna értékelni.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult a felperes perköltség fizetésre kötelezése mellett.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának (1) bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdemét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § (1) bekezdés, 221. § (1) bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

A felülvizsgálati kérelemben foglaltak jogszabálysértés megállapítására nem adtak módot.

Az Mt. 96. §-ának (4) bekezdése értelmében a rendkívüli felmondás jogát az ennek alapjául szolgáló okról való tudomásszerzéstől számított tizenöt napon belül, legfeljebb azonban az ok bekövetkeztétől számított egy éven belül lehet gyakorolni.

A következetes ítélkezési gyakorlat szerint a rendkívüli felmondás szubjektív határideje akkor kezdődik, amikor a munkáltatói jogkör gyakorlója mindazoknak az ismereteknek teljeskörűen a birtokába jut, amelyek alapján állást foglalhat a rendkívüli felmondási jog gyakorolhatóságáról, vagyis a kötelezettségszegés tényén túl annak mértékéről, és a vétkesség súlyára vonatkozó törvényi feltételek fennállásáról is megbizonyosodik (MD.II/201.). A munkáltató a - gépkocsivezetők szabálytalan üzemanyag vételezésének gyanúja miatt megkeresett - M. Nyrt. 2008. április 29-én készült vizsgálati jelentése alapján szerzett hitelt érdemlően tudomást a forgalmi rendszámú gépkocsi vezetőjének - a felperesnek - előírásellenes munkavégzéséről. Ehhez képest a munkáltatói jogkör gyakorlója 2008. május 6-án kelt, és a következő napon kézbesített rendkívüli felmondását a szubjektív határidőn belül adta ki. Ebből következően I.J. vezérigazgató-helyettes, valamint F.J. logisztikai vezető utóbb készült nyilatkozata csupán megerősítette a tudomásszerzés idejét, de nem ez bizonyította önmagában az Mt. 96. § (4) bekezdésében foglaltak betartását. A rendkívüli felmondás indoka körében az eljáró bíróságok helytállóan értékelték a M. Nyrt. vizsgálati jelentését, amely videofelvételek elemzése alapján készült, kifejezetten a szabálytalan munkavégzés kiszűrése érdekében. A videokazetta megsemmisülése folytán az már nem volt megtekinthető, azonban a közvetlenség elvét nem sérti a vizsgálati jelentésben foglaltak értékelése valamennyi tárgyi bizonyíték, és a tanúvallomások együttes figyelembe vétele mellett (Pp. 206. §). A másodfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy a szabálytalan üzemanyagvételezés körében a rendkívüli felmondás indokolása és a vizsgálati jelentés tartalma nem ellentétes, így ez jogszabálysértés megállapítására nem adott módot. Helyesen állapította meg a másodfokú bíróság, hogy önmagában az a körülmény, miszerint a felperes a 2008. április 4-ére előírt 50 liter üzemanyagnál nem vételezett többet, és a számlán egy tétel tankolás

szerepel, nem zárja ki a rendkívüli felmondásban foglaltakat, vagyis azt, hogy „tehergépjárművön kívül más személygépkocsi üzemanyagtartályába is töltött gázolajat”.

Megalapozatlanul hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a bíróságok nem vették figyelembe B.SZ. tanúvallomásának a felperesi tényállításokat alátámasztó részét. A másodfokú bíróság a tanú vallomását nem rekesztette ki, azonban a tényállás megállapítása során figyelemmel volt arra, hogy a szabálytalan vételezésnél B.SZ. is közreműködött, a felperessel fennálló ismeretség alapján. A felperes személyes meghallgatása során maga nyilatkozott úgy, hogy „B.SZ. nevű ember volt a töltőállomás-kezelő, s. lakos,... már nem dolgozik a M-nál, ő mondott fel, és elment onnan...” (jegyzőkönyv, 7. oldal 1. bekezdés). Mindezek pedig olyan információk, amelyek nyilvánvalóan nem arra utalnak, hogy a felek „látásból ismerték” egymást. Önmagában az a körülmény, hogy B.SZ.-el szemben a munkáltatója nem alkalmazott munkajogi következményt, a jelen eljárásra nem lehet kihatással. A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta a Pp. 275. §-ának (3) bekezdése alapján.

A felperes az alperes felülvizsgálati eljárási költségét a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján köteles viselni.

A felperest terhelő illetékfizetési kötelezettség az 1990. évi XCIII. tv. 46. § (1) bekezdés, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés f) pontján, és a (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2010. július 7.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelél: Nné tisztviselő